

Ἡ ἐλεήμων καρδιά (Ἀθανάσιος Μητροπολίτης Λεμεσοῦ)

[Ἅγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Μητροπ. Λεμεσοῦ Ἀθανάσιος](#)

Πόσο συνεργεῖ στήν προσευχή ἡ ἐλεημοσύνη! Ἄν θέλεις νὰ προσευχηθεῖς, πρέπει νὰ γίνεις ἐλεήμων ἄνθρωπος. Ἐλεήμων μὲ ὅλη τὴν ἔκταση τῆς λέξεως. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος πεῖ ἕνα καλὸ λόγο στὸν ἄλλο ἄνθρωπο ἢ προσφέρει κάτι ἢ δώσει μίαν ἐλεημοσύνη, τότε αὐτὴ ἡ κατάσταση κινεῖ τὴν ψυχὴ του στήν προσευχή. Ὁ ἐλεήμων ἄνθρωπος εἶναι ἀποδεδειγμένο ὅτι, ὅταν σταθεῖ εἰς προσευχή, ἡ προσευχή του κινεῖται πρὸς τὸν Θεό, ὁ ὁποῖος τὴν δέχεται.

Λέει ὁ Ἀββᾶς Ἰσαάκ: «ἀσκητὴς ἀνελεήμων, δένδρον ἄκαρπον». Ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος δὲν ἔχει ἐλεήμονα διάθεση, εἶναι σὰν δέντρο ἄκαρπο. Δηλαδή, ὅσες ἀσκήσεις κι ἂν κάνει κάποιος, προσευχές, νηστεῖες, ἀγρυπνίες, ἐὰν ἡ καρδιά του δὲν εἶναι ἐλεήμων καρδιά, δὲν κινεῖται μὲ ἀγάπη πρὸς τὸν ἄλλο ἄνθρωπο, δὲν ἔχει συμπάθεια ὅπως ὁ Θεὸς ἔχει συμπάθεια πρὸς ὅλους, τότε αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶναι σὰν ἕνα δέντρο, τὸ ὁποῖο δὲν ἔχει καρπούς. Ἡ ἐλεημοσύνη ἀπὸ μόνη της, λένε οἱ πατέρες, σώζει τὸν ἄνθρωπο. Ὁ ἐλεήμων ἄνθρωπος μοιάζει μὲ τὸν Θεό. Ὁ Θεὸς

εἶναι ἐλεήμων. Τί λέμε στή Θεία Λειτουργία; «Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις». Εἶναι ἐλεήμων ὁ Θεός. Αὐτὸς ποὺ εἶναι ἐλεήμων, μοιάζει μὲ τὸν Θεὸ καὶ ὁ Θεὸς δὲν μπορεῖ νὰ ἀρνηθεῖ σ' αὐτὸν τὴ χάρι Του.

Πραγματικὰ ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἔχει αὐτὴ τὴν ἐλεήμονα διάθεση καὶ στέκεται ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ μετὰ παρρησίας καὶ τρόπον τινὰ ὑπερασπίζεται τὸν ἀδικούμενο ἄνθρωπο, κυριολεκτικὰ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος μοιάζει μὲ τὸν Θεό. Καὶ τοῦ ἐλεήμονος ἀνθρώπου ἡ καρδιὰ εἶναι σὰν ἓνα θυσιαστήριο, μία θυσία ἢ ὁποῖα προσφέρεται στὸν ἐλεήμονα Θεό.

Γι' αὐτὸ οἱ Πατέρες μιλοῦντας γιὰ τὴν κρίση, τονίζουν ὅτι δὲν εἶπε ὁ Θεὸς οὔτε ἂν νηστεύσατε, οὔτε ἂν μείνατε καθαροί, οὔτε τὸ ἓνα οὔτε τὸ ἄλλο. Τί εἶπε ὁ Θεός;

Ὅτι ἡμουν πτωχὸς καὶ ξένος καὶ μὲ συνηγάγετε, γυμνὸς καὶ μὲ ντύσατε, ἀσθενὴς καὶ ἐπεσκέψασθέ με καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα, γιὰ νὰ δείξει ὅτι ὁ καρπὸς τοῦ πνευματικοῦ ἀγῶνα εἶναι νὰ ἀποκτήσουμε ἐλεήμονα καρδιά. Ἡ καρδιά μας νὰ γίνῃ ὅμοια μὲ τὴν καρδιά τοῦ Θεοῦ. Ἄν αὐτὸ δὲν γίνῃ, τότε σημαίνει ὅτι κάτι δὲν πάει καλά. Ἐὰν νηστεύεις, ἀγρυπνάς, προσεύχεσαι, μελετᾷς, ἀγωνίζεσαι, κάνεις ὅλες τίς ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ καρδιά σου δὲν εἶναι ἐλεήμων, δὲν ἔχει ἐλεημοσύνη πρὸς τὸν ἄλλο ἄνθρωπο, εἶσαι σκληρὸς καὶ δὲν συγκινεῖσαι, σημαίνει ὅτι θέλεις δουλειά. Σημαίνει ὅτι πρέπει νὰ τὸ συνειδητοποιήσεις ὅτι ὑπάρχει κάτι, τὸ ὁποῖο σκληραίνει τὴν καρδιά σου. Καὶ πρέπει νὰ μάθουμε νὰ κτυπήσουμε αὐτὴ τὴν καρδιά, νὰ σπάσει ἡ καρδιά μας. «Σύντριψόν μου τὴν καρδιά τὴν πεπορωμένη», νὰ σπάσει ἡ καρδιά μας, νὰ γίνῃ συντετριμμένη καρδιά, ὥστε νὰ ἀποκτήσει ἐλεημοσύνη πρὸς ὅλη τὴν κτίση.

Οἱ Ἅγιοι πολλὰς φορὰς εἶχαν τέτοια ἐλεήμονα διάθεση, ὥστε καιγόταν ἡ καρδιά τους ὑπὲρ ὅλης τῆς κτίσεως, ὑπὲρ ὅλου τοῦ κόσμου, ὑπὲρ τῶν ἐρπετῶν, τῶν φυτῶν, τῶν δέντρων, τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν δαιμόνων ἀκόμα. Αὐτὴ εἶναι λοιπὸν ἡ ἐλεήμων καρδιά, ποὺ χρειάζεται γιὰ νὰ μοιάσουμε μὲ τὸν Θεὸ πατέρα μας. Αὐτὴ ἡ ἐλεήμων καρδιά εἶναι τὸ στοιχεῖο ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐργάζεται πνευματικά. Ἔτσι ὅπως εἶπε ὁ Χριστός: «γίνεσθε οἰκτίρμονες καθὼς ὁ πατὴρ ἡμῶν ὁ οὐράνιος οἰκτίρμων ἐστίν», νὰ γίνετε οἰκτίρμονες, ἐλεήμονες, ὅπως ὁ πατέρας σας ὁ οὐράνιος εἶναι οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων.

Για να αποκτήσουμε ἐλεήμονα καρδιά πρέπει να ἀγωνιστοῦμε σὲ ὅλες τὶς ἀρετές. Ἡ ἐλεημοσύνη, ἡ πρακτικὴ τοῦ να δώσουμε ἐκ τοῦ ὑστερήματός μας ἢ ἐκ τοῦ περισσεύματός μας στὸν ἄλλο ἄνθρωπο ποὺ ἔχει ἀνάγκη, αὐτὸ εἶναι ἓνα σκαλοπάτι ἀπαραίτητο. Δὲν μπορεῖς, λέει ὁ Ἀπόστολος Ἰάκωβος, ὅταν ἔρθει ὁ ἀδερφός σου καὶ σοῦ πεῖ πεινῶ, να τοῦ πεῖς πῆγαινε καὶ εὐχομαι ὁ Θεὸς να σε θρέψει, δὲν γίνεται αὐτὸ τὸ πράγμα, πρέπει να τοῦ δώσεις κάτι να φάει.

Δὲν μπορεῖ να μιλάς τοῦ ἄλλου περὶ τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ να μὴν τὸν ἐλεεῖς. Ἐντάξει, ἀκούει τὰ πνευματικὰ ποὺ λέεις ἀλλὰ αὐτὸς πεινᾷ, διψᾷ, καίγεται, ἔχει πρόβλημα. Ὁ Ἅγιος Σεραπίων πούλησε καὶ τὸ εὐαγγέλιο ἀκόμα καὶ ἔλεγε, ὅτι πουλῶ αὐτὸ ποὺ μὲ ἔμαθε να πουλῶ τὰ πάντα. Τοῦ ἔμεινε ἓνα πράγμα, τὸ εὐαγγέλιο, καὶ πῆγε καὶ τὸ πούλησε, διότι αὐτὸ τὸ βιβλίο τοῦ ἔμαθε να δίνει τὰ πάντα. Ἐμεῖς δὲν ἔχουμε τέτοια αὐταπάρνηση ἀλλὰ ἄς ἔχουμε μικρότερη, ἄς ἔχουμε λιγότερη, κατὰ τὰ μέτρα μας. Ἄς κινηθοῦμε ὅμως ὑπερβαίνοντας τὸν ἑαυτό μας.

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος συνεχῶς μιλοῦσε περὶ τῆς ἐλεημοσύνης καὶ ἔλεγε, ὅτι αὐτὴ ἡ ἀρετὴ καὶ μόνη της σώζει τὸν ἄνθρωπο. Ἰδιαίτερα ἐμεῖς ποὺ εἴμαστε στὸν κόσμο δὲν μποροῦμε να κάνουμε πολλές ἀσκήσεις, οὔτε μεγάλους κόπους, οὔτε μεγάλες ἀγρυπνίες ἢ νηστεῖες. Ἔχουμε μία ἄνεση, δὲν ἔχουμε αὐτὴ τὴν ἀυστηρότητα ποὺ ἔπρεπε ἴσως να εἶχαμε. Τί μᾶς μένει; Ἡ ἐλεημοσύνη, μόνο αὐτὸ εἶναι μία θυσία καὶ πάλι, τί δίνεις; Αὐτὰ ποὺ σοῦ ἔδωσε ὁ Θεὸς δίνεις. Ἄν θέλει ὁ Θεὸς να σοῦ τὰ πάρει, σὲ δυὸ λεπτά σοῦ τὰ παίρνει. Αὐτὰ ποὺ σοῦ ἔδωσε ὁ Θεὸς μέσα ἀπὸ τὴν πρόνοιά Του, δίνεις κι ἐσὺ στὸν ἀδελφὸ σου. Δὲν εἶναι δικά σου, σοῦ τὰ ἔδωσε ὁ Θεός, οὔτε μαζί σου θὰ τὰ πάρεις, εἶσαι ἓνας διαχειριστής, δὲν μπορεῖ να τὰ ἔχεις μαζί σου αἰώνια. Ὅποτε φρόντισε να τὰ κάνεις ἐπενδύσεις σωστὰ. Να ξέρεις, ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα θὰ τὰ βρεῖς στὴν αἰώνια Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Πράγματι, να ξέρετε, ὅτι ἡ ἐλεημοσύνη εἶναι αὐτὴ ἡ ἀρετὴ ποὺ βοηθᾷ τὴν ψυχὴ μας, ὅπως λένε οἱ πατέρες, κατευθεῖαν να περάσει καὶ να εἰσέλθει στὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Γιατί; Γιατί κάνουμε τὴν καρδιά μας, τὴν ψυχὴ μας, ὅμοια μὲ τὸν ἐλεήμονα Θεό.

Πηγή: agiazoni.gr